

**Ocena wstępna KPK OECD zawiadomienia o naruszeniu
Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych
Warszawa, 25 czerwca 2018 r.**

1. W dniu 9 kwietnia 2018 r. do Krajowego Punktu Kontaktowego OECD (KPK OECD) wpłynęło zawiadomienie o naruszeniu *Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych*, zwanych dalej „*Wytycznymi OECD*”.
2. Zawiadomienie zostało złożone przez Fundację Frank Bold, zwaną dalej „Autorem zawiadomienia”, organizację pozarządową działającą w sferze ochrony środowiska z siedzibą w Krakowie.
3. Zawiadomienie dotyczy działań przedsiębiorstwa wielonarodowego Grupa OLX sp. z o.o., z siedzibą w Poznaniu, działającego w sektorze internetowych portali ogłoszeniowych, będącego częścią grupy kapitałowej OLX Group, której główna siedziba mieści się w Holandii, zwanego dalej „Przedsiębiorstwem”.
4. KPK OECD w dniu 25 czerwca 2018 r. przyjął sprawę do rozpatrzenia.

PRZEDMIOT ZAWIADOMIENIA

Zawiadomienie o naruszeniu *Wytycznych OECD* wpłynęło do Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, w którym funkcjonuje KPK OECD, w dniu 9 kwietnia 2018 r.

Jako przedmiot zawiadomienia wskazane zostały następujące rozdziały *Wytycznych OECD*:

- **rozdział II, Zasady ogólne, A, pkt 1**, zgodnie z którym: *Przedsiębiorstwa powinny przyczyniać się do postępu gospodarczego, środowiskowego i społecznego w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.*
- **rozdział II, Zasady ogólne, A, pkt 13**, zgodnie z którym: *Poza podejmowaniem odpowiednich kroków w przypadku wystąpienia niekorzystnych skutków dotyczących kwestii objętych niniejszymi Wytycznymi, przedsiębiorstwa powinny w miarę możliwości zachęcać partnerów handlowych, w tym dostawców i podwykonawców, do stosowania zasad odpowiedzialnego postępowania biznesowego, zgodnie z niniejszymi Wytycznymi.*
- **rozdział VI, Środowisko, pkt 6.**, zgodnie z którym: *W szczególności Przedsiębiorstwa powinny bezustannie podejmować starania w kierunku usprawniania działań na rzecz środowiska na poziomie przedsiębiorstwa jak również, tam gdzie jest to właściwe, łańcucha dostaw poprzez nakłanianie do takich działań jak (pkt 6.b) tworzenie oraz oferowanie produktów i usług, które nie mają negatywnego wpływu na środowisko, które z zastrzeżeniem użytkowania zgodnego z przeznaczeniem są bezpieczne; redukcją emisję gazów cieplarnianych; są wydajne pod kątem zużycia energii i zasobów naturalnych; które można ponownie użytkować, poddać recyklingowi lub usunąć, nie powodując przy tym zagrożenia dla środowiska.*
- **rozdział VIII, Interesy konsumenta, pkt 2 i 5**, zgodnie z którymi: *W kontaktach z konsumentami przedsiębiorstwa powinny działać zgodnie z praktykami dobrego handlu,*

marketingu i reklamy oraz powinny podejmować wszelkie racjonalne kroki w celu zapewnienia jakości i niezawodności oferowanych towarów i świadczonych usług. W szczególności, przedsiębiorstwa powinny:

(pkt 2) Dostarczyć rzetelnych, możliwych do zweryfikowania i jasnych informacji, które pozwolą konsumentom podjąć w pełni świadomą decyzję, w tym informacji dotyczących cen oraz, jeżeli jest to stosowne, składu, bezpiecznego użytkowania, oznaczeń środowiskowych, konserwacji, przechowywania oraz sposobu wyrzucania dóbr i rezygnacji z usług. Jeżeli jest to możliwe, informacje powinny być przedstawione w sposób ułatwiający konsumentom porównanie produktów.

(pkt 5) Wspierać działania mające na celu promowanie kształcenia konsumentów w kwestiach dotyczących działalności handlowej, między innymi w celu zwiększenia zdolności konsumentów do: i) podejmowania świadomych decyzji dotyczących złożonych towarów, usług i rynków, ii) lepszego zrozumienia wpływu ich decyzji na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo oraz iii) wspierania zrównoważonej konsumpcji.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ

Po otrzymaniu zawiadomienia KPK OECD podjął następujące działania:

- 1) 23 kwietnia 2018 r. KPK OECD drogą elektroniczną potwierdził Autorowi zawiadomienia skuteczne otrzymanie zawiadomienia;
- 2) pismem z dnia 25 kwietnia 2018 r. KPK OECD poinformował Przedsiębiorstwo o wpłynięciu zawiadomienia oraz wystosowało prośbę o zajęcie stanowiska w sprawie;
- 3) 26 kwietnia 2018 r. drogą elektroniczną poinformowano holenderski KPK OECD (właściwy dla głównej siedziby OLX Group, do której należy przedsiębiorstwo OLX Sp. z o.o. będące stroną zawiadomienia) o otrzymaniu ww. zawiadomienia o naruszeniu *Wytycznych OECD*;
- 4) maj-czerwiec 2018 r. – KPK OECD badał zawiadomienie, poszukując zbliżonych spraw oraz zasięgając opinii ekspertów;
- 5) Przedsiębiorstwo pismem z dnia 10 maja 2018 r. odpowiedziało na pismo KPK OECD i przekazało swoje stanowisko w sprawie;
- 6) 28 maja 2018 r. przedstawiciele KPK OECD spotkali się z Autorem zawiadomienia;
- 7) 11 czerwca 2018 r. przedstawiciele KPK OECD spotkali się z przedstawicielem Przedsiębiorstwa.

KPK OECD dokonał szczegółowej analizy sprawy na podstawie dokumentacji przedstawionej przez strony postępowania, informacji uzupełniających przekazanych w ramach spotkań indywidualnych oraz opinii ekspertów, z którymi konsultowano sprawę. W trakcie konsultacji z podmiotami zewnętrznymi KPK OECD przykładał szczególną uwagę do zachowania poufności i nie podawał nazw stron postępowania oraz szczegółów sprawy, które mogłyby umożliwić identyfikację podmiotów będących stronami sprawy.

Zgodnie z uzyskanymi informacjami KPK OECD ustalił, że zawiadomienie dotyczy przedsiębiorstwa wielonarodowego. Grupa OLX sp. z o.o., z siedzibą w Poznaniu, działająca w sektorze internetowych

portali ogłoszeniowych, jest częścią grupy kapitałowej OLX Group, której główna siedziba mieści się w Holandii. OLX Group należy do Naspers, międzynarodowego koncernu internetowego i mediowego z siedzibą w RPA.

W toku badania zawiadomienia KPK OECD ustalił, że w internetowym serwisie ogłoszeniowym prowadzonym przez Przedsiębiorstwo zamieszczane są ogłoszenia dotyczące ofert sprzedaży pieców przeznaczonych m.in. do spalania oleju przepracowanego oraz wycofanych z użytku podkładów kolejowych. W ocenie Autora zawiadomienia zarówno olej przepracowany, jak i drewniane podkłady kolejowe stanowią odpady niebezpieczne, których spalanie zostało zabronione stosownymi przepisami ze względu na znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko. W związku z powyższym, w ocenie Autora zawiadomienia, działanie Przedsiębiorstwa można zakwalifikować jako szczególnie szkodliwe z powodu wpływu na zanieczyszczenie powietrza w Polsce, w tym na zjawisko smogu stanowiącego zagrożenie dla życia człowieka. Zgodnie ze stanowiskiem Autora zawiadomienia Przedsiębiorstwo nie jest bezpośrednio odpowiedzialne za sprzedaż pieców do spalania oleju przepracowanego oraz zużytych podkładów kolejowych, jednak odpowiada za umożliwienie swoim użytkownikom rozpowszechnianie takich ofert sprzedaży oraz nabywania tych produktów, w celach, które z dużym prawdopodobieństwem będą stanowić działania naruszające prawo. W tym kontekście Autor zawiadomienia wskazuje na naruszenie Wytycznych OECD, w szczególności wskazanych powyżej rozdziałów: rozdz. II, Zasady ogólne, rozdz. VI, Środowisko oraz rozdz. VIII Interesy konsumenta.

W ocenie Przedsiębiorstwa, zawiadomienie złożone do KPK OECD przez Autora zawiadomienia jest pozbawione podstaw i wynika z mylnego rozumienia istoty ogłoszeń zamieszczanych w serwisie, pominięcia wiążących przepisów prawa oraz błędnego pojmowania roli Przedsiębiorstwa na rynku, które nie jest pośrednikiem w transakcjach sprzedaży prowadzonych w serwisie internetowym i nie ma wpływu na warunki sprzedaży, m.in. nie określa treści oferty, ani ceny sprzedawanego towaru, w szczególności nie ma wpływu na sposób wykorzystywania przedmiotów zakupionych przez użytkowników serwisu internetowego. Przedsiębiorstwo poinformowało, że w żaden sposób nie ingeruje w warunki transakcji pomiędzy sprzedającymi a kupującymi.

DECYZJA KPK OECD

Po dokonaniu analizy zawiadomienia w dniu 25 czerwca 2018 r. KPK OECD przyjął sprawę do rozpatrzenia. Przyjęcie sprawy do dalszego rozpatrywania nie oznacza potwierdzenia przez KPK OECD naruszenia *Wytycznych OECD*.

UZASADNIENIE

Zgodnie z *Procedurą postępowania w sprawie związanej z naruszeniem Wytycznych OECD* (Część II. Procedura, Etap I) wstępna analiza sprawy przeprowadzona przez KPK OECD obejmuje sprawdzenie, czy zgłoszone zawiadomienie spełnia następujące kryteria:

- **Czy dana sprawa ma związek z procesem wdrażania *Wytycznych OECD*.**

W ocenie KPK OECD kwestie poruszone w zawiadomieniu dotyczące działalności Przedsiębiorstwa mogą być uznane jako związane z postanowieniami *Wytycznych OECD*.

- **Czy sprawa jest istotna i uzasadniona.**

W ocenie KPK OECD sprawa jest istotna i uzasadniona. Dotyczy ona przedsiębiorstwa wielonarodowego prowadzącego działalność na rynku polskim. Rozstrzygnięcie sprawy może mieć istotne znaczenie także dla wielu innych podmiotów działających na rozwijającym się rynku ogłoszeń publikowanych w Internecie (tzw. *e-commerce*).

- **Czy istnieje związek pomiędzy działalnością Przedsiębiorstwa a sprawą.**

Treść zawiadomienia dotyczącego naruszenia *Wytycznych OECD*, jak również stanowiska stron przedstawione w trakcie postępowania prowadzonego przez KPK OECD wskazują na związek pomiędzy działalnością Przedsiębiorstwa a sprawą.

- **Czy w danej sytuacji możliwe są alternatywne drogi postępowania (arbitraż, mechanizmy odwoławcze, procedury sądowe itp.).**

W opisywanej sytuacji dostępne są alternatywne drogi postępowania, postępowanie przed KPK OECD niesie za sobą jednak walor możliwości wypracowania kompromisu zaakceptowanego przez strony postępowania, który może mieć korzystny wpływ na cały sektor, w którym działa Przedsiębiorstwo.

- **Czy prowadzenie postępowania jest możliwe – w przypadku, gdy w tej samej sprawie prowadzone jest postępowanie przed innym organem.**

KPK OECD nie posiada wiedzy na temat prowadzenia w tej sprawie postępowania przed innym organem.

- **Czy miały już miejsce podobne sprawy i jak zakończyły się procedury ich rozpatrywania.**

Po dokonaniu przeglądu spraw prowadzonych przez Krajowe Punkty Kontaktowe w innych krajach (na podstawie informacji zamieszczanych na stronach internetowych) KPK OECD nie uzyskał wiedzy na temat rozpatrywania podobnej sprawy w innych krajach.

- **Czy zaangażowanie KPK OECD ma szanse przyczynić się do wdrożenia nowych dobrych praktyk w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia biznesu.**

W ocenie KPK OECD, w przypadku wypracowania porozumienia w sprawie, jego rezultaty mogą przyczynić się do wdrożenia nowych dobrych praktyk w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia biznesu w sektorze internetowych portali ogłoszeniowych oraz *e-commerce*.

W wyniku przeprowadzonej analizy KPK OECD stwierdził, iż w przypadku opisanego powyżej zawiadomienia spełnione zostały kryteria przyjęcia sprawy do rozpatrywania.

Należy jednak podkreślić, że postępowanie prowadzone przez KPK OECD jest postępowaniem o specyficznym charakterze, prowadzonym w oparciu o *Wytyczne OECD*, które są tzw. miękkim prawem międzynarodowym (*soft law*) i stanowią międzynarodowy standard odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej.

Polska należy do grona 48 państw wdrażających *Wytyczne OECD*, dlatego też zaleca przedsiębiorstwom wielonarodowym operującym na terenie kraju minimalizowanie negatywnych wpływów, które mogą pojawiać się w związku z prowadzoną przez te przedsiębiorstwa działalnością.

Ewentualne rezultaty wypracowane w ramach niniejszego postępowania, w opinii KPK OECD, mogą przyczynić się do wdrażania odpowiednich standardów odpowiedzialnego biznesu, w tym dbania o środowisko naturalne oraz zapewnienia jakości i niezawodności świadczonych usług. Wspólnie wypracowane przez strony postępowania stanowisko, przy udziale KPK OECD, może pozytywnie wpływać na działalność Przedsiębiorstwa, a także funkcjonowanie całego sektora. Wypracowanie nowych, odpowiedzialnych praktyk rynkowych może przyczynić się ponadto do kreowania warunków dla rozwoju gospodarczego z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Przyjmując sprawę do prowadzenia KPK OECD dąży również do wzmocnienia standardów odpowiedzialnego prowadzenia biznesu, mając na uwadze, iż odpowiedzialne przedsiębiorstwo dba m.in. o środowisko naturalne, prowadzi dialog z interesariuszami, uczestniczy w rozwoju gospodarczym, środowiskowym i społecznym oraz minimalizuje negatywny wpływ, jaki może się pojawiać w związku z prowadzoną przez nie działalnością, a ponadto dba o poszanowanie praw człowieka oraz komunikuje o wszystkich prowadzonych przez siebie działaniach.

KOLEJNE ETAPY POSTĘPOWANIA

1. Niniejsza ocena wstępna dostępna jest w języku polskim oraz w języku angielskim na stronie internetowej KPK OECD:
<https://www.mii.gov.pl/strony/zadania/wsparcie-przedsiębiorczosci/spoleczna-odpowiedzialnosc-przedsiębiorstw-csr/krajowy-punkt-kontaktowy-oecd/>.
2. Najważniejsze informacje wynikające z niniejszej oceny wstępnej zostały przekazane holenderskiemu KPK OECD.
3. Na dalszym etapie postępowania KPK OECD zaproponuje stronom podjęcie wspólnych rozmów i działań przy aktywnym wsparciu KPK OECD. Po zakończeniu postępowania KPK OECD sporządzi oświadczenie końcowe zawierające kluczowe wnioski i uzgodnienia wynikające z porozumienia zawartego przez strony w toku postępowania. Szczegółowy opis postępowania przed KPK OECD zawarty jest w *Procedurze postępowania w sprawie związanej z naruszeniem Wytycznych OECD*, dostępnej na ww. stronie internetowej.